

Attityder till finlandssvenska

Hrga, Cvita

Undergraduate thesis / Završni rad

2019

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište u Zagrebu, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:131:564194>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-13**

Sveučilište u Zagrebu
Filozofski fakultet
University of Zagreb
Faculty of Humanities
and Social Sciences

Repository / Repozitorij:

[ODRAZ - open repository of the University of Zagreb
Faculty of Humanities and Social Sciences](#)

FILOSOFISKA FAKULTETEN
INSTITUTIONEN FÖR SKANDINAVISTIK

Cvita Hrga

Attityder till finlandssvenska

Examensarbete

Handledare: Sara Profeta

Zagreb, juli 2018

Innehåll:

I. Inledning.....	2
II. Hur fungerar flerspråkigheten i Finland.....	2
II.1 Förfinskning genom tiden.....	4
II.2 Framtidsutsikter.....	5
III. Svensk undervisning i finska skolor.....	5
III.1 Det finska skolsystemet.....	5
III.2 Svenska som ett huvudämne.....	6
III.3 Högre utbildning i Finland.....	7
IV. Opinionsundersökningar i skolor.....	8
V. Slutsats.....	9
VI. Sammandrag.....	10
VI.1 Sažetak.....	10
VI.2 Summary.....	11
V. Litteratur.....	11

I. Inledning

Sverige och Finland har en del gemensam historia: Finland var nämligen en del av Sverige fram till 1809. Efter 1809 var Finland en del av Ryssland fram till 1917 då det äntligen blev självständigt. Finska har alltid varit det majoritetsspråket i Finland, men svenska har talats där i närmare 700 år och var officiellt språk när Finland tillhörde det svenska riket. Även efter Finland blev en del av Ryssland förblev svenska dominerande inom, dvs. ryska användes aldrig i offentligheten. I slutet av 1800-talet fick också finska status som officiellt språk. År 1917 blev Finland självständigt efter den ryska revolutionen och både finska och svenska fick samma status som bekräftades i Finlands grundlag (Norrby och Håkansson 2015: 272). Där står det:

„Finlands nationalspråk är finska och svenska.

Vars och ens rätt att hos domstol och andra myndigheter i egen sak använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska, samt att få expeditioner på detta språk skall tryggas genom lag. Det allmänna skall tillgodose landets finskspråkiga och svenskspråkiga befolknings kulturella och samhälleliga behov enligt lika grunder.“¹

Finland är ett exempel på land som ger minoritetsspråk ett bra språkskydd ordnat lagligt som man kan se i det avsnittet som står ovanför (Norrby och Håkansson 2015: 243). Syftet med detta examensarbete är att behandla och förklara språksituationen i Finland med betoning på svenska som ett officiellt och nationellt språk, dess status, attityder till det och undervisningen på svenska.

II. Hur fungerar flerspråkigheten i Finland

De flesta världens samhälle är mer eller mindre flerspråkiga, men det finns skillnader i approachen; vissa länder erkänner bara ett språk som officiellt medan andra har flera officiella språk och kanske även några minoritetsspråk. I länder som har flera officiella språk genomförs flerspråkigheten på olika sätt. Norrby och Håkansson anger två olika principer: personlighetsprincipen och territorialprincipen. Personlighetsprincipen är i kraft, bland annat, i Kanada där man har tillgång till federala service på både franska och engelska oavsett

---

¹ <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990731> (hämtad den 6 juli 2018 20:50)

var i landet man befinner sig (Norrby och Håkansson 2015: 268). Territorialprincipen kallas också för regionala principen eftersom man delar upp landet och ställer majoritetsspråket som officiellt språk i de uppdelade regionerna. Det finns inte någon precis gräns mellan de här två principerna, det händer att länder kombinerar dem och Finland är ett bra exempel på detta (Norrby och Håkansson 2015: 269).

I Finlands språklagen som trädde i kraft år 2004 under punkten två står det:

„Syftet med denna lag är att trygga den i grundlagen tillförsäkrade rätten för var och en att hos domstolar och andra myndigheter använda sitt eget språk, antingen finska eller svenska.

Målet är att vars och ens rätt till rättvis rättegång och god förvaltning garanteras oberoende av språket samt att individens språkliga rättigheter förverkligas utan att han eller hon särskilt behöver begära det.

Myndigheterna har rätt att ge bättre språklig service än vad denna lag förutsätter.“²

Detta betyder att, enligt Finlands lag, varje man har rätt att använda en av dem nationella språk i alla kontakter med lokala myndigheterna, men mycket beror också på kommun man bor i. Finland fördelar sig på enspråkiga eller tvåspråkiga kommuner varav 16 ligger på Åland,³ dvs. „en finsk kommun kan vara enspråkigt finsk, enspråkigt svensk eller tvåspråkig med antingen finsk eller svensk majoritet.“ En kommun räknas som tvåspråkig om det finns minst åtta procent personer som har minoritetsspråket som modersmål (i detta fall är det svenska). En tvåspråkig kommun blir enspråkig om andelen av invånare som har svenska som modersmål sjunker under sex procent eller färre än tre tusen personer. Ett exempel på territorialprincipen i Finland är att i enspråkiga kommuner sker all kontakt med lokala myndigheter på det språket oavsett vilket språk det är: finska eller svenska (Norrby och Håkansson 2015: 274). År 2017 fanns det totalt 311 kommuner. Av dem fanns det 33 tvåspråkiga kommuner, varav 15 med svenska och 18 med finska som majoritetsspråk. Det

---

² [http://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030423?search\[type\]=pika&search\[pika\]=Spr%C3%A5klag](http://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030423?search[type]=pika&search[pika]=Spr%C3%A5klag) (hämtad den 14 juli 2018 3:11)

³ <https://www.localfinland.fi/expert-services/finnish-municipalities-and-regions/functions-municipalities-and-joint-municipal-authorities> (hämtad den 14 juli 3:56)

fanns 16 enspråkigt svenska kommuner och de alla var på Åland.⁴ I slutet av maj 2018 finns ungefär 5,5 miljoner invånare i Finland, varav cirka 1,75 miljoner finländare bor i tvåspråkiga kommuner.⁵

Tvåspråkiga och svenskspråkiga kommuner i Finland

Österbotten	Nyland	Egentliga Finland	Mellersta Österbotten	Kymmenedalen	Åland
Jakobstad	Borgå	Kimitoön	Karleby	Pyttis	Brändö
Kaskö	Esbo	Pargas			Eckerö
Korsholm	Grankulla	Åbo			Finström
Korsnäs	Hangö				Föglö
Kristinestad	Helsingfors				Geta
Kronoby	Ingå				Hammarland
Larsmo	Kyrkslätt				Jomala
Malax	Lapträsk				Kumlinge
Nykarleby	Lojo				Kökar
Närpes	Lovisa				Lemland
Pedersöre	Mörskom				Lumparland
Vasa	Raseborg				Mariehamn
Vörå	Sibbo				Saltvik
	Sjundeå				Sottunga
	Vanda				Sund
					Vårdö

Bilaga 1. Lista över tvåspråkiga och svenskspråkiga kommuner i Finland.⁶

II.1 Förfinskning genom tiden

I dag bor de flesta svensktalande i Finland i Österbotten (västra Finland), Åboland (södvästra Finland), Nyland (södra Finland) och på Åland – dessa område utgjorde tidigare ett sammanhängande område men de har blivit särskilda på grund av stor inflyttning av majoritetbefolkningen. Under 1900-talet hände urbanisering och enligt Norrby och Håkansson detta ”ledde till stor inflyttning till städerna som samtidigt växte och inkorporerade tidigare landsbygd.” Denna urbanisering orsakade att det kom människor med olika språkbakgrunder i direkt kontakt med varandra vilket påverkade språkklimatet på orten (Norrby och Håkansson 2015:273). Detta gjorde också att andelen svenskspråkiga i Finland har minskat under tiden och nuförtiden finns det ungefär samma antal finlandssvenskar som det fanns vid år 1880.

⁴ <https://www.kommunforbundet.fi/sakkunnigtjanster/svensk-service/var-tredje-finlandare-bor-i-ensprakig-kommun> (hämtad den 14 juli 2018 4:16)

⁵ http://www.stat.fi/til/vamuu/2018/05/vamuu_2018_05_2018-06-21_tie_001_sv.html (hämtad den 14 juli 2018 4:27)

⁶ <https://www.kommunforbundet.fi/sakkunnigtjanster/svensk-service/var-tredje-finlandare-bor-i-ensprakig-kommun> (hämtad den 16 juli 2018 5:33)

Orsaker till denna förminskning är att antal finskspråkiga har mer än fördubblats under 1900-talet och att det finns många finlandssvenskar som har utvandrat till Sverige för att öka sina chanser för att få ett bättre liv (Norrby och Håkansson 2015: 273; Hämäläinen 1980: 415, 416, 417). Bakom denna förminskning kan ligga faktum att många finlandssvenskar gifte sig ”över språkgränsen”, det vill säga med dem finskspråkiga. Detta orsakade ett sk. språkbyte från svenska till finska som började användas oftare inom familjen vilket ledde till att barn växte upp som finskspråkiga (Norrby och Håkansson 2015: 273).

II.2 Framtidsutsikter

Enligt Norrby och Håkansson har situationen med finlandssvenska förbättrats i senaste åren: det är inte längre så stigmatiserat. Det händer oftare att föräldrar bestämmer sig att registrera sina barn som svenskspråkiga i stället för att registrera dem som finskspråkiga och skickar dem ibland i svenskspråkiga skolor. Detta har att göra med flerspråkighet generellt: nuförtiden är det önskvärt att bli två- eller även flerspråkig. Föräldrar är intresserade av att uppfostra sina barn som tvåspråkiga och att de får sin skolgång på svenska (Norrby och Håkansson 2015: 276).

III. Svenskundervisning i finska skolor

III.1 Det finska skolsystemet

Det finska skolsystemet är känt som en av dem bästa i hela världen. Grundskolor ordnas av olika faktorer som omfattar lagstiftningen som gäller undervisningen, nationella grunder för läroplanen och lokala läroplanerna. Lagen (628/1998) och förordningen (852/1998) om grundläggande utbildning innehåller bestämmelser om, till exempel, allmänna målen med undervisningen, läroämnena, skolans öppettider osv.⁷

Det finska skolsystemet är öppet till alla och inte bara till dem som har finska som sitt modersmål, även om det egentligen är det majoritetsspråket. Enligt Utbildningsstyrelsen 2004 behöver eleverna läsa läroämnet modersmål och litteratur. Elva lärokurser erbjuds: finska, svenska, samiska, romani och teckenspråk som modersmål, modersmål för elever med annat modersmål, finska och svenska som andraspråk, finska för samisktalande barn samt svenska och finska för teckenspråkiga barn. Där anges också att „i lärokurserna har i svenska och fi

---

7

https://www.oph.fi/utbildning_och_examen/grundlaggande_utbildning/laroplanen_och_timfordelningen (hämtad den 15 juli 2018)

nska som andra inhemska språk fastställts A- och B-lärokurser och modersmålsinriktade lärokurser avsedda för tvåspråkiga elever.“ I tabellen nedan kan man se vilka ämnen eleverna kan lära beroende av utbildningsordnarens erbjudande och vårdnadhavarens personligt val (Utbildningsstyrelsen 2004: 42).

ELEVENS MODERSMÅL	LÄROKURS I MODERSMÅL OCH LITTERATUR		DET ANDRA INHEMSKA SPRÅKET	
	GEMENSAMT	SÄRFINANSIERAT	GEMENSAMT	VALFRITT
svenska	svenska som modersmål	-	finska	-
finska	finska som modersmål	-	svenska	-
samiska	samiska som modersmål och finska för samisktalande	-	-	svenska
romani	svenska eller finska som modersmål	romani	finska eller svenska	-
teckenspråk	teckenspråk som modersmål och svenska eller finska för teckenspråkiga	-	-	finska eller svenska
annat modersmål	modersmål för elever med annat modersmål och svenska eller finska som andraspråk	-	-	finska eller svenska
annat modersmål	svenska eller finska som andraspråk eller svenska eller finska som modersmål	modersmål för elever med invandrabakgrund	finska eller svenska	-

Bilaga 2. Lärokurser beroende av utbildningsordnarens erbjudande och vårdnadhavarens val (Utbildningsstyrelsen 2004: 42).

III.2 Svenska som ett huvudämne

Som sagt tidigare har Finland två officiella språk: svenska och finska. Båda är nationalspråk och det är obligatoriskt för alla elever i grundskolor att lära sig båda språk.

Utbildningsstyrelsen har benämnt i läroplanen både finska och svenska som det andra inhemska språket (Utbildningsstyrelsen 2004: 42). Medan finska är allstädes närvarande på TV, radio och andra medier, det finstalande majoriteten har inte så mycket kontakt med svenska i vardagligt liv, men det är obligatoriskt att lära sig ett minoritetsspråk i alla finska skolor. Marina Andersson som är själv finlandssvensk i sin studie „Inställning till att lära svenska i Finland“ anger: „Att lära sig svenska är inte detsamma som att lära svenska som

andraspråk, men inte heller som att lära sig ett främmande språk, eftersom det är ett av landets nationalspråk“ (Andersson 2013: 5).

Varje modersmålsämne har plikt att „att stärka den personliga och kulturella identiteten samt utveckla tänkandet, kreativiteten, förmågan till etiskt ställningstagande och förmågan att kommunicera med andra“ (Utbildningsstyrelsen 2004). Det anges också att förutsättning för detta läroämne är att kunna sitt modersmål i tal och skrift och dess syfte är att möjliggöra eleverna att aktivt delta i samhällsliv och kunna påverka det. Genom texter och litteratur arbetar lärarna med att ge sina elever kunskaper och färdigheter i svenska:” Ämnet får sitt innehåll närmast från språk-, litteratur- och kommunikationsvetenskaperna och från kulturforskningen. Genom läsning och skrivande och muntlig kommunikation tillägnar sig eleverna nya begrepp och lär sig att se sammanhang, tänka logiskt, reflektera över och ta ställning till företeelser i omvärlden“ (Utbildningsstyrelsen 2004: 44). Läroämnets avsikt är att eleverna blir vana vid att använda svenska i vardagligt liv, bereda dem för ett samarbete med dem svensktalande i Finland och „att värdesätta tvåspråkigheten i Finland och det nordiska levnadssättet“ (Utbildningsstyrelsen 2004: 127). Eleverna kan börja lära svenska redan i årskurs 3 och då blir svenska deras A-språk. Om de väljer att börja med svenska som läroämne i årskurs 7 som är obligatoriskt, då markeras svenska som deras B-språk, dvs. läroämnet svenska inleds i årskurser 1-7, beroende av utbildningsordnaren och vårdhavarens val. I bilaga 2 kan man se vad som kan väljas i stället för svenska i årskurs 3 (Utbildningsstyrelsen 2004: 42, 298). Till och med årskurs 9 där årsveckotimme är 38 timmar är minimaltal av undervisningen i A-språk 16 timmar, 8 till och med årskurs 6 och 8 mellan årskurser 7 och 9 (Utbildningsstyrelsen 2004: 302).

III.3 Högre utbildning i Finland

Man kan söka högre utbildning i Finland vid olika universitet och yrkehögskolor. Det finns sammanlagt fjorton universitet i Finland där erbjuds undervisning på tre språk: finska, engelska och förstås svenska. De flesta universiteten är en- eller tvåspråkiga, finska och/eller svenska, men en hel del av undervisning och forskning sker på engelska också. Av de fjorton universiteten är två helt svenskspråkiga och de är Åbo akademi och Svenska Handelse högskolan. Tre universitet erbjuder en del program på svenska och de är Aalto-universitet, Helsingfors universitet (inklusive Svenska social- och kommunalhögskolan vid Helsingfors universitet) och Konstuniversitetet. Alla som studerar vid universitet har rätt att få material, handledning samt avlägga enskilda kurser och skriva tentor på svenska. Man kan också

kombinera studier från olika områden till sin examen.⁸⁹

Hundraårig Åbo akademi belägen i Åbo i landskapet Egentliga Finland (fin. Turku, Varsinais-Suomen maakunta)¹⁰ och Vasa i landskapet Österbotten (fin. Vaasa, Pohjanmaan maakunta)¹¹ är det enda helt svenskspråkiga universitetet i Finland, men också utanför Sverige. På Åbo akademis webbplats står det att „forskningen är mångsidig, men vi fokuserar på minoriteter, läkemedelsutveckling och diagnostik, molekylär process- och materialteknik, samt havet.“¹²¹³ Svenska handelse högskolan också kallad för Hanken belägen i Helsingfors samt i Vasa är „det enda fristående handelshögskolan i Finland“ „erbjuder en internationellt välkänd och uppskattad universitetsutbildning av högsta kvalitet.“¹⁴

Det är intressant att säga att på nationell nivå har svenska befolkningen i Finland haft högre utbildningsnivå än den finska befolkningen och detta gäller främst den högsta utbildningen. Detta är faktiskt en direkt följd av befolkningarnas geografiska fördelning därför att den svenskspråkiga befolkningen bor för det mesta på orter där utbildningsnivå är hög (Finnäs 2013: 27).

IV. Opinions undersökningar i skolor

I Finland pågår ständigt en debatt om svenska som ett obligatoriskt läroämne i grundläggande utbildning och man kan hitta en hel rad artiklar som diskuterar denna fråga i tidningar och på nätet. Denna debatt där svenskan skildras som ett ämne de finska eleverna studerar mest av tvång var en utgångspunkt för några forskningar inklusive projektet *Svenska i toppen* av Maria Green-Vänttinen, Christina Korkman och Hanna Lehti-Eklund. Som det beskrivs i Förordet till „Svenska i finska skolor“ besökte de finska skolor och undersökte vad både lärarna och eleverna i svenska tyckte om svenska som ett läroämne. Skolor som blev en del av undersökningen valdes på grund av resultatet eleverna nådde eftersom undersökningens syfte var „att belysa vad som kännetecknar svenskundervisningen i sådana finska gymnasier där eleverna når goda resultat i svenska.“ Lärarna i skolorna beskrevs som entusiastiska som har tillräckligt förmågan och kunskaper att leda sina elever och öka deras intresse av svenska. Det

---

⁸ <https://studieinfo.fi/wp/universitet/vad-kan-man-studera-vid-universitet/> (hämtad den 15 jul 2018 18:50)

⁹ <http://www.norden.org/sv/hallaa-norden/finland/utbildning-i-finland/hoegre-utbildning-i-finland> (hämtad den 15 juli 19:23)

¹⁰ <https://sv.wikipedia.org/wiki/%C3%85bo> (hämtad den 15 juli 20:08)

¹¹ <https://sv.wikipedia.org/wiki/Vasa> (hämtad den 15 juli 2018 20:10)

¹² <https://www.abo.fi/om-abo-akademi/> (hämtad den 15 juli 2018 20:15)

¹³ https://sv.wikipedia.org/wiki/%C3%85bo_Akademi (hämtad den 15 juli 2018 20:16)

¹⁴ <https://www.hanken.fi/sv/studier> (hämtad den 15 juli 2018 20:49)

anges också att lärarna älskar sitt jobb och har att belysa vad som kännetecknar svenskundervisningen i sådana finska gymnasier där eleverna når goda resultat i svenska. De har höga mål för sina elever, men är tillgängliga och „har gedigna språkkunskaper, lång pedagogisk erfarenhet och en mogen yrkespersonlighet.“ Deras entusiasm påverkar eleverna i hög grad och de använder nya metoder, kommunikativa övningar och aktuellt material i undervisningen och „erbjuder eleverna möjlighet att bekanta sig med svenska i livet utanför skolan, i medier och kulturevenemang“ (Green-Vänttinen, Korkman och Lehti-Eklund 2010: 79). Å andra sidan eleverna får bra resultat inte bara på grund av lärarna – de „har en klar uppfattning om varför de läser svenska. De ser språkkunskaper som en investering för framtiden och de visar en öppenhet och nyfikenhet på språk och andra kulturer.“ Ett intressant faktum är också att andelen av elever som vill skriva svenska i studentexamen är högre än Finlands genomsnitt, fast det finns några elever som är kritiska mot svenska som läroämnet. Dock finns det flera saker som de skulle vilja förändras, till exempel de vill gärna lära sig praktisk svenska och de vill ha fler muntliga övningar eftersom de tycker att de lär sig bäst genom dem. Flera elever har också problem med att våga tala svenska utanför klassrummet och flera som har använt svenska på sina resor i Sverige „har upplevt det som belönande att de klarat av det.“ De har också angett att hörförståelser blir ibland svåra och de har föreslagit en lösning till detta problem: att lyssna på musik eller nyheter och titta på filmer oftare. Några har också sagt „att läroboken spelar en för stor roll i undervisningen och gymnasisterna föreslår att mera autentiskt material skulle tas med i undervisningen.“ Eleverna har också föreslagit att språkbruket i klassen ökas eftersom „lärarens goda svenska inspirerar eleverna till att själva lära sig språket bättre“ (Green Vänttinen, Korkman och Lehti-Eklund 2010: 80). Det är viktigt att alla trivs i klassen: både lärarna och eleverna eftersom en bra och positiv atmosfär bidrar elevernas skolframgång och „man kan dock kanske se att det negativa samhällsklimatet gör att en god inlärningsmiljö är viktigare för svenska än för andra ämnen. Ledningens stöd för svenskan och svensklärarna behövs för att allt det som ovan har beskrivits ska kunna förverkligas“ (Green-Vänttinen, Korkman och Lehti Eklund 2010: 80, 81).

V. Slutsats

I projektet ”Svenska i toppen” vars del undersökning som skildrades ovan var frågades eleverna vad de tänkte när de hörde orden Sverige och svenska språket. Vanligaste förknippade de orden med ”Sverige som grannland, Stockholm och svenska flaggan” som svenska symboler. Flera tänkte på köttbullar, dalahästar osv., men fast att Sverige är Finlands

nära grann och svenska ett av Finlands officiella och nationella språk, Sverige och svenska känns nya och kanske även lite exotiska (Green-Vänttinen, Korkman och Lehti-Eklund 2010: 55). Fastän svenska har samma status i Finland som finska, det känns inte att de är lika starka. Linnea Hanell i sin bok *Det går hårt* anger att ”ett språks styrka kan bedömas” och ett av de är antal talare. Hon säger också att det finns flera språk som trots sitt antal talare är starka, varav exempel är isländska som har ungefär samma antal talare som finlandssvenska (300 000), men andra faktorer gör isländska starkare än finlandssvenska. Bakom isländskas styrka ligger ”stark historisk ställning i litteraturen och det är väl beskrivet och standardiserat.” Hanell anger också att problemet med finlandssvenska är att, fast det är ett officiellt språk i Finland, det är fortfarande minoritetsspråk i jämförelse med finska, enligt Statistikcentralen bara ungefär 5 procent personer har svenska som modersmål i Finland (Hanell 2011: 27, 28).¹⁵ Svenska i Finland blir svagare och det finns några grupper som vill svenska bort från skolan. Linnea Hanell föreslår en ganska radikal lösning för att stärka finlandssvenskans status i Finland. Hon vill nämligen att finlandssvenska närmar sig till allmänna svenskan genom att ”vara restriktivt mot språkliga drag som ger finlandssvenskan en särprägel med alltför många avvikelser från den svenska som talas i Sverige.” Hanell anger också att problemet med denna strategi är att sverigesvenskan är ”så pass stark att den inte behöver intressera sig för finlandssvenskan” (Hanell 2011: 28). Men frågan är följande om man egentligen behöver genomföra så radikala förändringar i minoritetsvarietet av ett språk vars status trots statistik, som man kunde se i detta examensarbete, inte är så dåligt.

VI. Sammandrag på kroatiska och engelska

VI.I Sažetak

Ovaj se završni rad bavi odnosima prema finskom švedskom iz sociolingvističkog stajališta. Finski švedski je varijetet švedskog koji se stoljećima govori na području Finske, a od osamostaljenja Finske 1917. godine ima status drugog službenog jezika. Rad se između ostalim bavi i pitanjem kako funkcionira višejezičnost u finsko-švedskom kontekstu te kakva prava i mogućnosti imaju stanovnici Finske sa švedskim kao materinjim jezikom. Također se obrađuje i smanjivanje udjela švedskog stanovništva u Finskoj s obzirom na povijesne prilike te razlozi iseljavanja finskih Šveđana u Švedsku. U radu se može naći i podjela finskih županija s naglaskom na one dvojezične i jednojezične švedske. Rad obrađuje i pitanje

---

¹⁵ http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto_sv.html#_ga=2.185482731.315873639.1531443576-572329307.1531443576 (hämtad den 16 juli 2018 0:41)

finskog obrazovnog sustava te koje mogućnosti imaju oni kojima je švedski prvi, a možda i jedini jezik, s naglaskom na osnovnu školu i više obrazovanje. Također se daje i pregled istraživanja odnosa prema švedskom kao školskom predmetu.

VI.2 Summary

This bachelor thesis deals with sociolinguistic attitudes towards Finland Swedish, a variety of Swedish spoken on Finnish ground for centuries now. Since Finland became independent in 1917, it has had the status of a second official language in the country. The thesis touches upon the matter of the functionality of multilingualism in the Finnish-Swedish context, as well as the rights granted to Finnish citizens whose mother tongue is Swedish. Another subject is the diminishing number of Swedes in Finland with regards to historical developments, including the causes behind the Finland Swedes moving back to Sweden. A division of Finnish regions according to the criterion of bilingual or Swedish monolingual regions. Finnish education system is also examined, with a look into the possibilities of those with Swedish as a first, and perhaps their only language, with special attention being paid to elementary and higher education. An overview of a research that deals with examining the attitudes towards Swedish as a school subject is also given.

VII. Litteratur

Norrby, Catrin och Håkansson, Gisela. *Introduktion till sociolingvistik*. Lund: Studentlitteratur AB, 2015

Hämäläinen, Pekka Kalevi. „The Swedish Dilemma in Contemporary Finland.“ *Scandinavian Studies*, Vol. 52, No. 4 (1980), 414-422.

Andersson, Marina. *Inställning till att lära svenska i Finland*. Växjö: Linnéuniversitetet, 2013

Utbildningsstyrelsen, 2004. *Grunderna för den grundläggande utbildningen 2004*.

<http://www02.oph.fi/svenska/ops/grundskola/LPgrundl.pdf> (hämtad den 16 juli 2018)

Fjälar Finnäs. *Finlandssvenskarna 2012. En statistik rapport*. Helsingfors: Svenska Finlands folkting, 2013

Green-Vänttinen, Maria, Korkman, Christina och Lehti-Eklund, Hanna. *Svenska i finska gymnasier*. Helsingfors: Nordica, 2010

Hanell, Linnea. *Det går hårt – finlandssvenska ur ett sverigesvenskt perspektiv*. Helsingfors: Finlands svenska tankesmedja Magma, 2011

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1999/19990731> (hämtad den 6 juli 2018 20:50)

[http://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030423?search\[type\]=pika&search\[pika\]=Spr%C3%A5klag](http://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030423?search[type]=pika&search[pika]=Spr%C3%A5klag)
(hämtad den 14 juli 2018 3:11)

<https://www.localfinland.fi/expert-services/finnish-municipalities-and-regions/functions-unicipalities-and-joint-municipal-authorities> (hämtad den 14 juli 3:56)

<https://www.kommunforbundet.fi/sakkunnigtjanster/svensk-service/var-tredje-finlandare-bor-i-entvasprakig-kommun> (hämtad den 14 juli 2018 4:16)

http://www.stat.fi/til/vamuu/2018/05/vamuu_2018_05_2018-06-21_tie_001_sv.html (hämtad den 14 juli 2018 4:27)

<https://www.kommunforbundet.fi/sakkunnigtjanster/svensk-service/var-tredje-finlandare-bor-i-entvasprakig-kommun> (hämtad den 16 juli 2018 5:33)

https://www.oph.fi/utbildning_och_examen/grundlaggande_utbildning/laroplanen_och_timfordelningen (hämtad den 15 juli 2018)

<https://studieinfo.fi/wp/universitet/vad-kan-man-studera-vid-universitet/> (hämtad den 15 jul 2018 18:50)

<http://www.norden.org/sv/hallaa-norden/finland/utbildning-i-finland/hoegre-utbildning-i-finland>
(hämtad den 15 juli 19:23)

<https://sv.wikipedia.org/wiki/%C3%85bo> (hämtad den 15 juli 20:08)

<https://sv.wikipedia.org/wiki/Vasa> (hämtad den 15 juli 2018 20:10)

<https://www.abo.fi/om-abo-akademi/> (hämtad den 15 juli 2018 20:15)

https://sv.wikipedia.org/wiki/%C3%85bo_Akademi (hämtad den 15 juli 2018 20:16)

<https://www.hanken.fi/sv/studier> (hämtad den 15 juli 2018 20:49)